

Boekaankondigingen

R.A. Day, *How to write and publish a scientific paper*. 4e druk. 223 bl., fig., tabellen. Cambridge University Press, New York 1995. ISBN 0-521-55136-6. Prijs: geb. f 84,40.

Style Manual Committee, Council of Biology Editors, *Scientific style and format*. The CBE manual for authors, editors and publishers. 6e druk. 825 blz., fig., tabellen. Cambridge University Press, New York 1994. ISBN 0-521-47154-0. Prijs: geb. f 75,35.

Wetenschappelijk onderzoek is pas voltooid als de resultaten zijn gepubliceerd. Dat lijkt een open deur – wie heeft er immers iets aan resultaten die in een la zijn blijven liggen – maar het is opvallend hoe weinig aandacht het schrijven van een publicatie krijgt tijdens de studie of daarna. Als auteur moet men dit kenmerk zelf maar uitzoeken.

Wie het inderdaad zelf wil uitzoeken, kan ik het boekje van Day zeer aanbevelen. Het bevat geen lange, ambtelijke uiteenzettingen over vragen zoals hoeveel cijfers achter de komma getallen in een tabel mogen hebben, hoeveel woorden een gestructureerde samenvatting mag bevatten of (heel erg) welk systeem van literatuurverwijzing het beste is (allemaal belangrijke onderwerpen overigens, die ook zeker aan de orde komen), maar korte bijdragen die aansluiten bij de beleving van de onderzoeker. Met veel humor (het aantal cartoons van Peanuts is ten opzichte van vorige drukken van het boek uitgebreid) en zonder veel pretenties behandelt Day de inhoud en de lay-out van titel, auteurslijst, samenvatting, inleiding, methode, resultaten, beschouwing, dankwoord en literatuurlijst. Hij stelt zich daarbij op als een vriendelijke schoolmeester die de leerling bij de hand neemt. Aan de orde komen verder: de aanbiedingsbrief bij een manuscript, het diplomatiek omgaan met een hoofdredactie, het corrigeren van drukproeven ('in this world, we can be sure of only three things: death, taxes and

typographical errors'), het schrijven van een boekbespreking en van een overzichtsartikel, het geven van een voordracht ('als men een dia niet in 4 s kan lezen, is het een slechte dia') en enkele vrij uitputtende overzichten van taalkundige (Engelse) adviezen.

Uniformiteit in spelling en aanduiding van wetenschappelijke fenomenen komt niet alleen de overdracht van wetenschappelijke informatie zeer ten goede, het is zelfs een absolute voorwaarde voor efficiënte informatieoverdracht. Wie wel eens een artikel of een hoofdstuk in een leerboek heeft geschreven, kent de twijfel over de juiste schrijfwijze: moet in het oncogen *c-myc* de eerste c nu wel of niet cursief (niet), wordt de molecuulmassa nu uitgedrukt in kD of in kDa (het laatste) en moet de 4 van T4 nu in de regel of inferieur? (mag allebei). De 6e druk van het handboek van de Council of Biology Editors geeft op veel van deze vragen, zo niet op alle, een beargumenteerd antwoord. Om bijvoorbeeld mogelijke verwarring bij de datumaanduidingen op te lossen (5 januari 1993 is volgens de Europese variant 5/1/93 en volgens de Amerikaanse 1/5/93) adviseert het *Style Manual* de maand (gedeeltelijk) uit te schrijven. Het is dan ook een goede hulp voor schrijvers en onmisbaar voor redacties. Wel vertoont het boek enige Amerikaans-imperialistische trekjes, bijvoorbeeld bij de aanbeveling om in de namen van auteurs in de literatuurlijst diacritische tekens, accenten en speciale tekens (ñ, ø) weg te laten. Zo wordt het voor veel buitenlandse (lees: niet-Amerikaanse) auteurs wel erg moeilijk om hun citatielijst via een medium als *Medline* op te stellen.

Het *Style Manual* schrijft echter niet voor, het maakt een gefundeerde keus en kan daardoor prima dienen als handleiding bij het weergeven van wetenschappelijke resultaten.

H.C. WALVOORT

Berichten

Buitenlands nieuws

INDIA

Rabiesvaccinatie levert risico op prionziekten. – Een Indiase microbioloog wijst er in een ingezonden brief in *British Medical Journal* (1996;313:1405) op dat sommige rabiesvaccins potentieel risico leveren op de overdracht van prionziekten. Veel van de in ontwikkelingslanden gebruikte rabiesvaccins zijn namelijk afkomstig van gekweekte schapenhersencellen en een groot aantal productiecentra van dergelijke vaccins gebruiken schapen waarbij de prionziekte scrapie endemisch is. In de afgelopen jaren zijn er in India 30 gevallen van de ziekte van Creutzfeldt-Jakob gedocumenteerd waarbij de overdracht van abnormaal prionproteïne in schapenrabiesvaccin mogelijk een rol heeft gespeeld.

Uit menselijke cellen gekweekt rabiesvaccin, dat in Europa gebruikt wordt, is in veel Aziatische en Afrikaanse landen slechts in beperkte hoeveelheid beschikbaar. Daarom krijgen met hondsdolle dieren in contact gekomen mensen in die landen een plaatselijk geproduceerd schapenhersenvaccin toegediend. Volgens de briefschrijver is in India rond het Central Research Institute aan de voet van de Himalaya, waar rabiesvaccin wordt gefabriceerd, in 1961 al bij 1 tot 10% van de schapen scrapie (een schapenprionziekte) gesignaleerd. De kans is

duis bijzonder groot dat een deel van het vaccin op besmette schapenhersencellen is gekweekt.

De Indiase microbioloog wijst erop dat het tegenwoordig gewoonte is bloeddonoren te vragen naar het eventuele gebruik van groeihormoon en naar het voorkomen van de ziekte van Creutzfeldt-Jakob in de familie. Men doet er volgens hem goed aan in het vervolg ook te informeren naar een eventuele rabiesvaccinatie. Dat geldt ook voor de westerse landen als migranten uit Afrika en Azië bloed komen doneren. De ziekte van Creutzfeldt-Jakob heeft namelijk een zeer lange incubatietijd (tot wel 20 jaar) en het kan niet uitgesloten worden dat mensen die ooit op schapenhersencellen gekweekt rabiesvaccin hebben gekregen, deze ziekte onder hun leden hebben.

BELGIË

Minimale activiteit. – In België waren er plannen om alle ziekenhuizen met minder dan 200 bedden te sluiten. Daardoor zouden er alleen al in Vlaanderen 21 moeten verdwijnen, waaronder die in plaatsen als Ieper, Veurne, Malle, Rumst en Deinze. De bedreigde ziekenhuizen zouden eventueel met een fusie aan sluiting kunnen ontsnappen, maar aangezien fusies tussen christelijke en openbare ziekenhuizen erg moeilijk tot stand te brengen zijn, leek het toekomstperspectief zeer donker (*De Standaard*, 23 oktober).